

Herindelingsontwerp tot samenvoeging van de gemeenten **Noordwijk & Noordwijkerhout**

Herindelingsontwerp

tot samenvoeging van de gemeenten Noordwijk & Noordwijkerhout

Inhoudsopgave

1. Samen met de buren	3
2. Karakteristieken van Noordwijk en Noordwijkerhout	4
3. Kaart van de te vormen gemeente	5
4. Toetsing aan beleidskaders	6
5. Financiën	9
6. Kernenbeleid en dienstverlening	10
7. Herindelingstraject	11

1. Samen met de buren

De verhoudingen op het gebied van samenwerking hebben zich de afgelopen jaren snel gewijzigd. Zo besloten de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen (HLT) in 2015 om per 1 januari 2017 ambtelijk te fuseren. Met het bundelen van de ambtelijke krachten achten zij zich voldoende in staat om de uitdagingen van de toekomst aan te kunnen. Vanwege de verschillende samenwerkingsverbanden raakt de ambtelijke fusie van de HLT- gemeenten ook de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout. Dit is een van de redenen dat Noordwijkerhout in het voorjaar van 2016 de gemeente Noordwijk heeft gevraagd om tot een gezamenlijk toekomstbeeld te komen voor samenwerking.

Zowel Noordwijk als Noordwijkerhout voelen zich bestuurlijk verantwoordelijk om gezien de vele ontwikkelingen die op de gemeenten af komen, stil te staan bij de toekomst. Kernbegrippen daarbij zijn: borging lokale identiteit, positie in bestuurlijke verhoudingen, voldoende kracht om wettelijke taken uit te voeren en de inwoners van dienst te zijn.

In de zomer van 2016 is er 5 weken lang campagne gevoerd onder het motto 'Samen met de buren'. De inwoners zijn daarmee in een vroeg stadium betrokken bij de voorbereiding op de verkenningstudie naar intensievere samenwerking tussen Noordwijk en Noordwijkerhout. Op basis van deze opbrengst hebben de raden van beide gemeenten in september 2016 besloten tot een verkenningstudie naar Samenwerking tussen de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout.

De aanbeveling van deze studie is dat een herindeling de beste optie is om op duurzame wijze de ambities en opgaven te realiseren.

Het herindelingsontwerp vormt de eerste stap in het wettelijke traject om te komen tot een nieuwe gemeente. Het geeft uiting van een vrijwillige samenvoeging van beide gemeenten.

2. Karakteristieken Noordwijk en Noordwijkerhout

Noordwijk

Noordwijk is een kustplaats met een uniek eigen karakter, sfeer en cultuur. Die bepalen de bijzondere kracht van de samenleving en de kenmerkende identiteit van de leefomgeving. Hierdoor voelen onze inwoners en ondernemers zich hier thuis, en hierdoor kiezen onze gasten er bewust voor om ons te bezoeken, om hier te verblijven of te congresseren.

De Noordwijker heeft daarbij:

- een grote 'drive' om een topkwaliteit-kustplaats te zijn met allure, die sfeervol, energie, inspirerend en goede bereikbaar is;
- een brede wens tot diversiteit en kruisbestuiving tussen thema's die terugkomen in de leefomgeving;
- een wil om absoluut onderscheidend te zijn van andere kustplaatsen, vooral door behoud en versterking van het dorpse authentieke karakter, in de luwte te blijven maar wel goed verbonden te zijn met de drukke Randstad, en gericht op regionaal werken.

Visie

Noordwijk gaat voor een inspirerende en gastvrije kustplaats met topkwaliteit en allure.

Kerngegevens Noordwijk

Aantal inwoners	25.760
Totaal aantal woningen	11.000
Oppervlakte in km ²	52
Huishoudens	11.535
Groene druk (% inwoners 0 tot 15 jaar t.o.v. 15-64 jaar)	23,2
Grijze druk (% inwoners 65 jaar en ouder t.o.v. 15-64 jaar)	32,2

Noordwijkerhout

De gemeente Noordwijkerhout ligt in het hart van de Bollenstreek, tussen de bollenvelden, de duinen en de Noordzeekust, en vlakbij grote steden als Leiden, Den Haag en Amsterdam.

Noordwijkerhout heeft als missie:

- proactief, zichtbaar en dienstbaar zijn te midden van saamhorig, gastvrij en ondernemend Noordwijkerhout
De kernwaarden zijn onderlinge verbondenheid, ondernemend en gastvrij.

Visie

Noordwijkerhout gaat voor een gastvrije gemeente, waar het prettig wonen en werken is voor jong en oud, in een open gebied met een vitale gemeenschap en een gezellig centrum met behoud van het dorpse karakter.

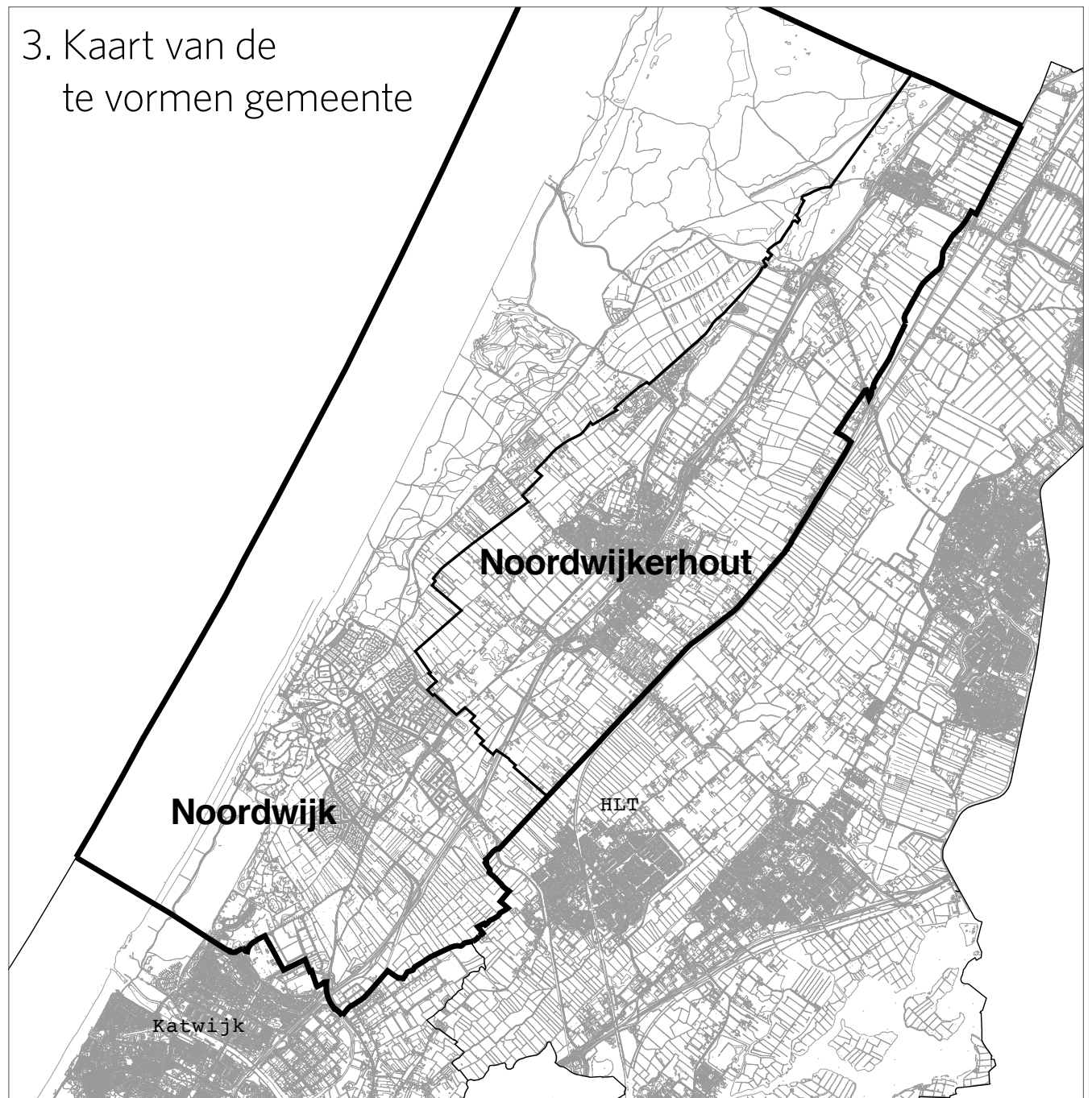
Kerngegevens Noordwijkerhout

Aantal inwoners	16.169
Totaal aantal woningen	6.867
Oppervlakte in hectare	2.341
Huishoudens	6.839
Groene druk (% inwoners 0 tot 15 jaar t.o.v. 15-64 jaar)	25,1
Grijze druk (% inwoners 65 jaar en ouder t.o.v. 15-64 jaar)	31,6

3. Kaart van de te vormen gemeente

4. Toetsing aan beleidskaders

De minister toetst elk herindelingsadvies aan de volgende 5 beleidskaders

1. Draagvlak
2. Interne samenhang. Dorps- en kernenbeleid
3. Bestuurskracht
4. Evenwichtige regionale verhoudingen
5. Duurzaamheid

1. Draagvlak

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lokaal bestuurlijk (gemeenteraden), regionaal (buurgemeenten, provincie) en maatschappelijk draagvlak (inwoners en maatschappelijke organisaties).

Lokaal bestuurlijk draagvlak

De gemeenteraden van Noordwijk en Noordwijkerhout hebben met het raadsbesluit tot een verkenningssstudie in september 2016 een serieuze stap gezet naar het samenwerken. De aanbeveling vanuit de studie is om op duurzame wijze de ambities en opgaven van zowel Noordwijk als Noordwijkerhout te realiseren. Deze samenwerking is vervat in het herindelingsontwerp. Nadat de gemeenteraden hierover een besluit hebben genomen wordt het ontwerp gedurende acht weken ter inzage gelegd. In die periode bestaat de mogelijkheid om hierover een zienswijze in te dienen.

Maatschappelijk draagvlak

Ter voorbereiding op de verkenningssstudie naar de samenwerking tussen Noordwijk en Noordwijkerhout hebben de inwoners in de zomer van 2016 de gelegenheid gekregen om input te leveren voor het onderzoek

naar intensievere samenwerking. Dit onder het motto 'Samen met de burens'. Naast een bewonersbijeenkomst op 24 augustus 2016 kon men 5 weken lang via mail en Twitter reageren. Alle reacties zijn betrokken in de verkenningssstudie naar samenwerking.

Onderdeel van de verkenningssstudie waren de dialoogsessies met inwoners en verenigingen, met bedrijven, en met het maatschappelijk middenveld. In januari 2017 vonden deze bijeenkomsten plaats. Vanwege de geringe belangstelling hiervoor is het aantal van 4 avonden teruggebracht naar twee avonden.

Het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld ervaren Noordwijk en Noordwijkerhout als toegankelijk en het contact met de gemeente is laagdrempelig. De ambtelijke organisaties worden als kwetsbaar ervaren gelet op taken en bevoegdheden. En de schaal van de gemeente past niet altijd bij de hoge ambities. De ondernemers en het maatschappelijke middenveld zien bij een herindeling veel kansen, en geven aan dat de gemeenten niet stil moeten blijven staan, gelet op de machtsverschuivingen in de regio.

Inwoners herkennen de toegankelijkheid van beide gemeenten en verschillen erover van mening of dit ook digitaal versterkt moet worden. Ook wordt waarderend gesproken over de voorzieningen. Nadrukkelijk wordt gewezen op de verschillende dorpen en gemeenschappen, en de kracht en zwakte die deze met zich meebrengt. Inwoners zien kansen bij intensievere samenwerking tussen de gemeenten en geven aan dat relaties nu toch al over de grenzen heen gaan en culturen alsnog behouden zullen blijven.

Regionaal draagvlak

Onderdeel van de verkenningssstudie waren gesprekken met andere overheden, zoals de omliggende gemeenten

Leiden, Katwijk, Hillegom-Lisse-Teylingen, en de provincie Zuid-Holland. In die gesprekken is ingegaan op de beelden van de gesprekspartners over Noordwijk en Noordwijkerhout, en de samenwerking.

Er zijn verschillende eerdere pogingen tot verdergaande samenwerking gedaan, waarvan de ambtelijke fusie van de gemeenten Hillegom-Lisse-Teylingen de meest recente beweging in de regio is. Die verschillende pogingen hebben geleid tot een 'vastgeroeste' beeldvorming over elkaar. Uit de gesprekken blijkt dat men erbij gebaat is wanneer er sterke burens ontstaan waarmee versterkt kan worden samengewerkt. Ook het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in de regio zouden daarbij belang hebben.

2. Interne samenhang. Dorps- en kernenbeleid

De geschiedenis meldt dat Noordwijk en Noordwijkerhout ooit één gemeente was. De oudste documenten in het gemeentearchief dateren uit 1231, toen de erfenis van graaf Gerolf werd verdeeld tussen zijn twee zoons. De een kreeg Nortich (of Northgo) en de ander Nortich in den Houte: Noordwijkerhout.

Gemeente Noordwijk bestaat uit de kernen Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee. Noordwijkerhout bestaat uit de kernen Noordwijkerhout en De Zilk. Alle kernen hebben een eigen karakter, prioriteit en ambities (zie karakteristieken Noordwijk en Noordwijkerhout). Deze blijven behouden omdat de nieuwe gemeente niet uit twee gemeenten wil bestaan, maar uit 4 kernen.

De gemeente Noordwijk heeft recentelijk de Omgevingsvisie 2030 ontwikkeld met 7 sterren (thema's) die Noordwijk de komende jaren moet laten stralen. Met deze omgevingsvisie worden inwoners, ondernemers en instellingen uitgenodigd om initiatieven te ontwikkelen.

Deze omgevingsvisie wordt uitgebreid met sterren die Noordwijkerhout kenmerken. Met het concretiseren van de sterren zullen de 4 kernen van de nieuwe gemeente meer tot hun recht komen.

Noordwijk en Noordwijkerhout werken op verschillende beleidsvelden nauw met elkaar samen, maar ook samen met de anderen in de regio. Dit is noodzakelijk om ambities en opgaven te kunnen en blijven realiseren. De herindeling biedt de mogelijkheid om te denken en te werken vanuit één gemeente en het vermogen om snel in te spelen op de veranderende omgeving.

3. Bestuurskracht

Bestuurskracht is van oorsprong nauw verbonden met bestuurskwaliteit. Bestuurskwaliteit is de mate waarin een gemeente bestuurlijk en organisatorisch in staat is haar opgaven en rollen waar te maken en de gewenste prestaties te leveren. Uit het verkenningsonderzoek blijkt dat de bestuurlijke fusie voor Noordwijk en Noordwijkerhout de volgende positieve effecten heeft:

- een set ambities, gebaseerd op een gezamenlijke visie op de omgeving en de gemeenschappen;
- een krachtige positie in de regio, beter in staat om de belangen van de nieuwe gemeente te behartigen;
- in de beleving van de regionale partners een meer daadkrachtigere en meer stabiele samenwerkingspartner;
- een goede basis om structureel te werken aan de ontwikkeling van de kwaliteit van de ambtelijke organisatie (professionalisering) gericht op (toekomstige) opgaven;
- minder kwetsbaarheid.

Noordwijk en Noordwijkerhout zitten samen in 10 samenwerkingsverbanden. Noordwijk zit daarnaast nog in een ander verband, te weten: Gemeenschappelijke regeling gemeentelijke belastingen Lisse, Noordwijk en Teylingen. Op dit moment is er een verkenning op dit onderwerp

gestart om ook Hillegom en Noordwijkerhout hierbij te betrekken. De omvang van de nieuwe gemeente stelt ook hogere eisen aan het bestuur en geeft kansen voor verdere professionalisering van het bestuur. Doordat de nieuwe gemeente een bestuurlijke eenheid vormt, die een groter aantal inwoners en een groter grondgebied vertegenwoordigt, kan zij meer invloed uitoefenen op de regionale agenda en het realiseren van eigen ambities.

4. Evenwichtige regionale verhoudingen

Geografisch gezien is er sprake van een logische eenheid, namelijk een aaneengesloten grondgebied. Beide gemeenten grenzen in het noorden aan de provincie Noord-Holland.

De nieuwe gemeente (ca. 41.000 inwoners) grenst in het oosten aan de gemeenten Hillegom (ca. 21.000 inwoners), Lisse (ca. 22.500 inwoners) en Teylingen (ca. 36.000 inwoners), en ten zuiden aan de gemeente Katwijk (ca. 62.500 inwoners).

In de verkenningsstudie is naar voren gekomen dat men strategische samenwerkingspartners ziet als kans en niet als bedreiging. De positionering in het sociaal domein en het ruimtelijk domein is van belang, zowel voor de positie in de regio als voor maatwerk van de eigen bevolking. Met de herindeling wordt geanticipeerd op het in evenwicht brengen en houden van regionale verhoudingen.

5. Duurzaamheid

De samenvoeging van de gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout zorgt voor een nieuwe gemeente met een potentiële groei naar ca. 50.000 inwoners, een oppervlakte van ca. 7.500 ha en 4 kernen. Zowel qua inwonersaantal als omvang ontstaat er een gemeente

die toekomstbestendig is. Zij beschikt over voldoende bestuurskracht om op langere termijn haar taken uit te voeren. Ook als zich verdere decentralisaties van taken van het Rijk en de provincie voordoen. De omvang stelt de nieuwe gemeente in staat om als volwaardige partner in de regio op te treden.

De schaalvergroting zal leiden tot meer aandacht voor de vier kernen. De Omgevingsvisie 2030 die de komende jaren samen met inwoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld wordt geconcretiseerd, is daar een goed voorbeeld van.

5. Financiën

Noordwijk

De gemeente Noordwijk heeft haar financiën op orde. De huidige begroting 2017-2020 heeft een positieve balans van kosten en opbrengsten en kent in 2017 een positief begrotingsresultaat van € 59.809,-. Daarnaast heeft de gemeente Noordwijk reserves ter hoogte van bijna € 93 miljoen waarbinnen voldoende ruimte beschikbaar is om mogelijke risico's op te vangen. Eigen inkomstenbronnen zijn de gemeentelijke belastingen, opbrengsten van diverse grondposities en rente opbrengsten uitgezette gelden. De gemeente Noordwijk staat net als andere gemeenten voor de uitdaging om de komende jaren de wegvallende precario-opbrengsten te compenseren.

Noordwijk

Algemene reserves	8.383
Bestemmingsreserves inclusief gebouwen	37.164
Overige reserves	47.277
Voorzieningen	13.811
Totale begroting lasten	83.909
Totale begroting baten	83.969

Algemene cijfers 2017 (bedragen x € 1.000).

Noordwijkerhout

Ook de gemeente Noordwijkerhout heeft ook haar financiën op orde. De begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2020 zijn in evenwicht. Er is wel sprake van een hoge belastingdruk, maar dit staat in verhouding tot het voorzieningsniveau in de gemeente. Om de ambities blijvend waar te kunnen maken, zullen de reserves aangesproken moeten worden.

Noordwijkerhout

Algemene reserves	21.446
Bestemmingsreserves	13.994
Voorzieningen incl. gebouwen	3.004
Totale begroting lasten	35.755
Totale begroting baten	35.837

Algemene cijfers 2017 (bedragen x € 1.000)

Lastenbeeld Noordwijk en Noordwijkerhout

Woonlasten 2016	Tarief OZB	Gemid. WOZ waarde	Aanslag OZB	Tarief Afval	Tarief Riool	Totale woonlasten
Noordwijk	0,1220%	311.532	380,07	272,16	149,06	801,29
Noordwijkerhout	0,0881%	254.173	223,93	300,12	269,16	793,21

Om van start te kunnen gaan als nieuwe gemeente is een gezonde financiële basis noodzakelijk. Hiervoor is een financiële scan noodzakelijk. Deze financiële scan wordt de komende maanden opgesteld en geeft inzicht in de financiële positie van de nieuw te vormen gemeente en

de effecten van de herindeling. Denk daarbij aan het financiële beleid en bijbehorende harmonisering, de lokale lasten en het maken van afspraken over investeringen die Noordwijk en Noordwijkerhout nog vóór de herindeling van plan zijn.

ENERGIEKE
SAMENLEVING

GEWELDIGE SPORT-
MOGELIJKHEDEN

SFEERVOLLE
DORPSCENTRA

AANTREKKELIJKE
LEEFOMGEVING

RIJKE NATUUR &
MOOI LANDSCHAP

UITSTEKENDE
BEREIKBAARHEID

VEELZIJDIGE
ECONOMIE & TOERISME

6. Kernenbeleid en dienstverlening

Om aan te geven hoe de gemeente zich de komende jaren zou willen ontwikkelen heeft Noordwijk de Omgevingsvisie Noordwijk 2030 opgesteld. De strekking ervan is verbeeld in een logo, voorzien van een missionstatement: Noordwijk. De Energieke 7-Sterren Kustplaats.

Elke ster is vervolgens thematisch uitgewerkt:

- * Energieke samenleving
- * Geweldige sportmogelijkheden
- * Sfeervolle dorpscentra
- * Aantrekkelijke leefomgeving
- * Rijke natuur en mooi landschap
- * Uitstekende bereikbaarheid
- * Veelzijdige economie en toerisme

Noordwijkerhout zal daar haar - nog te ontwikkelen - sterren aan toevoegen.

Met deze omgevingsvisie wordt iedereen die hart heeft voor de gemeente uitgenodigd om kansen te benutten vanuit nieuwe trends, inzichten en beleidskaders.

De wereld om ons heen verandert snel, ingrijpend en onomkeerbaar. Niet stilzitten en wachten tot de toekomst ons overkomt, maar daar energiek vorm aan geven. Omdat de gemeente dit niet alleen kan is het een uitnodiging aan inwoners, ondernemers en organisaties om mee te denken, initiatieven te ontwikkelen die de sterren laten stralen. Zo maken we samen de toekomst van de nieuwe gemeente.

Dienstverlening

Voor de ambtelijke organisatie is wettelijk bepaald dat medewerkers (voorlopig) overgaan in dienst van de nieuwe gemeente. Voor de burgemeester, griffier en gemeentesecretaris geldt dat zijn eervol worden ontslagen met ingang van de datum van herindeling. In de aanloop naar de herindeling wordt een Sociaal Plan opgesteld en uitgewerkt. Hierin worden alle uitgangspunten over de omgang met personeel opgenomen.

7. Herindelingstraject

Na vaststelling van het herindelingsontwerp door de gemeenteraden van Noordwijk en Noordwijkerhout op 20 april 2017 volgen er nog verschillende stappen alvorens de herindeling een feit is.

Het herindelingsontwerp wordt 8 weken ter inzage gelegd voor inwoners, ondernemers, (maatschappelijke) organisaties, omliggende gemeenten en andere belangstellenden. In die periode kan iedereen zijn/haar zienswijze over de voorgenomen herindeling schriftelijk kenbaar maken. Deze periode wordt ook door de gemeenteraden benut om het gesprek aan te gaan met degene die niet voornemens zijn om een schriftelijke zienswijze in te dienen, maar toch hun mening aan de politiek kenbaar willen maken.

Na de 8 weken worden de binnengekomen zienswijzen voorzien van een reactie en verwerkt in het herindelingsadvies. Ook de financiële scan met inzicht in de financiële positie van de nieuw te vormen gemeente en de effecten

van de herindeling worden toegevoegd aan het herindelingsadvies. Om over te kunnen gaan op een herindeling per 1 januari 2019 moeten beide gemeenteraden uiterlijk op 6 juli 2017 een besluit nemen over het herindelingsadvies.

Nadat het herindelingsadvies is vastgesteld, wordt het toegezonden naar Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, met het verzoek om deze, voorzien van een zienswijze, toe te sturen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Tijdschema		
Vaststelling herindelingsontwerp door gemeenteraden	20 april	2017
Ter inzage legging herindelingsontwerp	21 april t/m 16 juni	2017
Opstellen herindelingsadvies (incl. reacties zienswijzen)	17 juni t/m 23 juni	2017
Vaststelling herindelingsadvies door gemeenteraden	6 juli	2017
Verzending herindelingsadvies aan de provincie	juli	2017
Verzending herindelingsadvies door provincie aan minister	juli	2017
Wettelijk traject onder regie van de minister	juli 2017 – 1 januari	2019
Verkiezingen nieuwe gemeenteraad*	november	2018
Start nieuwe gemeente	1 januari	2019

*Verkiezingen in maart 2018 worden doorgeschoven.